

Projekt

z dnia 21 kwietnia 2022 r.
Zatwierdzony przez

**UCHWAŁA NR
RADY MIASTA PUŁAWY**

z dnia 2022 r.

w sprawie petycji dotyczącej pozbawienia ul. Ludwika Waryńskiego nazwy jej patrona oraz likwidacji jego pomnika na Skwerze Niepodległości w Puławach

Na podstawie art. 18b ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2022 r. poz. 559 i 583) oraz art. 9 ust. 2, art. 12 i art. 13 ust. 1 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o petycjach (Dz. U. z 2018 r. poz. 870) Rada Miasta Puławy uchwala, co następuje:

§ 1.

Petycję wniesioną przez Stowarzyszenie Osób Represjonowanych w stanie wojennym z dnia 28 lutego 2022 r. dotyczącą pozbawienia ul. Ludwika Waryńskiego nazwy jej patrona oraz likwidacji jego pomnika na Skwerze Niepodległości w Puławach postanawia się:

- 1) pozostawić bez rozpatrzenia - w części dotyczącej żądania pozbawienia ul. Ludwika Waryńskiego nazwy jej patrona,
- 2) uznać za bezzasadną - w części dotyczącej żądania likwidacji pomnika Ludwika Waryńskiego na Skwerze Niepodległości w Puławach
- z przyczyn wskazanych w uzasadnieniu stanowiącym załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2.

Wykonanie uchwały powierza się Przewodniczącej Rady Miasta Puławy, którą zobowiązuje się do zawiadomienia podmiotu wnoszącego petycję o sposobie jej załatwienia.

§ 3.

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodnicząca Rady Miasta
Puławy

Bożena Krygier

Załącznik do uchwały Nr

Rady Miasta Puławy

z dnia.....2022 r.

Uzasadnienie

W dniu 3 marca 2022 r. do Rady Miasta Puławy wpłynęła petycja Stowarzyszenia Osób Represjonowanych w stanie wojennym dotycząca pozbawienia ul. Ludwika Waryńskiego nazwy jej patrona oraz likwidacji jego pomnika na Skwerze Niepodległości w Puławach. Autorzy petycji wskazali, że Ludwik Waryński był założycielem partii robotniczej „Proletariat”, której celem była budowa „państwa światowego proletariatu” eliminującego państwa narodowe. Ponadto, drogą ideową Ludwika Waryńskiego było zwalczanie elementów narodowo-niepodległościowych w polskim ruchu socjalistycznym. W związku z tym, w ocenie autorów petycji, zarówno ulica Ludwika Waryńskiego, jak i jego pomnik znajdujący się na Skwerze Niepodległości stanowią obecnie główne pozostałości systemu komunistycznego w mieście Puławy i powinny zostać zlikwidowane.

Zgodnie z art. 18b ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym, rada gminy rozpatruje skargi na działania wójta i gminnych jednostek organizacyjnych; wnioski oraz petycje składane przez obywateli; w tym celu powołuje komisję skarg, wniosków i petycji. W związku z tym, stosownie do swoich kompetencji wynikających z art. 19 ust. 2 ustawy o samorządzie gminnym, Przewodnicząca Rady Miasta skierowała przedmiotową petycję do Komisji Skarg, Wniosków i Petycji, celem jej zbadania i zajęcia stanowiska.

Na posiedzeniu w dniu 22 marca 2022 r. Komisja Skarg, Wniosków i Petycji dokonała analizy treści złożonej petycji, a także przeprowadziła dyskusję nad jej zasadnością. W dyskusji wzięli udział m.in. mieszkańcy ul. Waryńskiego, którzy podtrzymali swoje wcześniejsze stanowisko, prezentowane podczas rozpatrywania poprzedniej petycji, i stanowczo sprzeciwili się zmianie nazwy swojej ulicy.

W wyniku przeprowadzenia powyższych czynności Komisja uznała, że przedmiotową petycję należy pozostawić bez rozpatrzenia w części dotyczącej pozbawienia ul. Ludwika Waryńskiego nazwy jej patrona, natomiast w zakresie dotyczącym likwidacji pomnika Ludwika Waryńskiego na Skwerze Niepodległości powyższa petycja nie zasługuje na uwzględnienie. Następnie, na posiedzeniu w dniu 19 kwietnia 2022 r. Komisja przyjęła projekt niniejszej uchwały.

Uzasadniając przyjęte stanowisko o pozostawieniu petycji bez rozpatrzenia w części dotyczącej pozbawienia ul. Ludwika Waryńskiego nazwy jej patrona, Komisja stwierdziła, że w tym zakresie przedmiotowa petycja jest tożsama z żądaniem wysuniętym w petycji grupy mieszkańców Puław z dnia 21 grudnia 2021 r., która została nieuwzględniona przez Radę Miasta Puławy uchwałą nr XLII/398/22 z dnia 24 lutego 2022 r. Sprawa zmiany nazwy ulicy Ludwika Waryńskiego była już zatem rozpatrywana przez Radę Miasta Puławy, a w ponowionej petycji Stowarzyszenie Osób Represjonowanych w stanie wojennym nie powołało się na nowe fakty lub nieznane wcześniej dowody. Komisja uznała więc, że nie ma podstaw, by zajmować się sprawą, która została już rozstrzygnięta. W związku z tym, zgodnie z art. 12 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o petycjach (Dz. U. 2018 poz. 870) przedmiotową petycję - w części dotyczącej pozbawienia ul. Ludwika Waryńskiego nazwy jej patrona - należy w ocenie Komisji pozostawić bez rozpatrzenia.

Natomiast w kwestii uznania petycji za bezzasadną w części dotyczącej likwidacji pomnika Ludwika Waryńskiego, Komisja przypominała, że zgodnie z ustawą z dnia 1 kwietnia 2016 r. o zakazie propagowania komunizmu lub innego ustroju totalitarnego przez nazwy budowli, obiektów i urządzeń użyteczności publicznej (Dz. U. z 2018 r. poz. 1103), wszystkie gminne budowle, obiekty i urządzenia użyteczności publicznej, w tym także pomniki, były weryfikowane przez Instytut Pamięci Narodowej, który nie wniósł zastrzeżeń do pomnika Ludwika Waryńskiego i nie domagał się jego usunięcia. Potwierdza to komunikat dostępny na stronie internetowej IPN, gdzie wskazano, że Instytut nie widzi przesłanek aby dokonywać zmiany nazwy ulicy Ludwika Waryńskiego, a decyzja o pozostawieniu bądź zmianie tej nazwy należy wyłącznie do samorządów (*źródło: <https://ipn.gov.pl/pl/upamietnianie/dekomunizacja/zmiany-nazw-ulic/nazwy-ulic/lista/37109,ul-Warynskiego-Ludwika.html>*). Pomimo, iż powyższy komunikat odnosi się do nazewnictwa ulic, to jednak, w ocenie Komisji,

znajduje on pełne zastosowanie także przy ocenie innych obiektów i budowli publicznych, których patronem jest Ludwik Waryński.

W tym miejscu Komisja pragnie zaznaczyć, że zdaniem Instytutu Pamięci Narodowej (instytucji wyspecjalizowanej w ocenie najnowszej historii Polski) nie sposób utożsamiać postaci Ludwika Waryńskiego z totalitarnym systemem komunistycznym, który stał się nową formą zniewolenia, jako, że w praktyce system ten powstawał kilkadziesiąt lat po jego śmierci. W tym kontekście, Komisja uznaje za nieuprawnione stanowisko autorów petycji łączące działalność Ludwika Waryńskiego ze zbrodniczą działalnością Związku Sowieckiego, a tym bardziej z agresją Federacji Rosyjskiej na suwerenne państwo Ukrainę.

Niezależnie od powyższego Komisja podkreśliła, że decyzja o likwidacji pomnika nie może być podjęta w sposób pochopny i nieprzemyślany, zwłaszcza jeśli dotyczy obiektów, które funkcjonują w przestrzeni publicznej od dłuższego czasu. W ocenie Komisji uzasadnieniem dla usunięcia takich obiektów, urządzonych w celu upamiętnienia danej osoby lub zdarzenia historycznego, powinny być wyłącznie istotne okoliczności o charakterze obiektywnym (a nie ocennym).

W związku z powyższym, mając na uwadze przywołaną wyżej opinię Instytutu Pamięci Narodowej, Komisja nie dostrzega wystarczających podstaw, aby usunąć z przestrzeni miasta Puławy pomnik Ludwika Waryńskiego, który istnieje w Puławach od wielu lat.

Kierując się powyższymi argumentami Komisja uznała, że przedmiotowa petycja - w części dotyczącej likwidacji pomnika Ludwika Waryńskiego - nie zasługuje na uwzględnienie.

Po zapoznaniu się z powyższymi ustaleniami, Rada Miasta Puławy w pełni podziela stanowisko Komisji Skarg, Wniosków i Petycji.

W tym stanie rzeczy, podjęcie niniejszej uchwały jest w pełni zasadne i konieczne.